

PIRLS 2021

GLAVNO ISTRAŽIVANJE

*Online sastanak
školskih koordinatora*

MEĐUNARODNO ISTRAŽIVANJE RAZVOJA
ČITALAČKE PISMENOSTI

(Progress in International Reading Literacy Study)

International Association
for the Evaluation of
Educational Achievement

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

BOSTON COLLEGE

DNEVNI RED / TEME

12:00 – 12:30	Predstavljanje PIRLS istraživanja
12:30 – 12:45	Pitanja i odgovori (svi sudionici)
12:45 – 13:15	Predstavljanje provedbe ePIRLS-a ili PIRLS istraživanja u digitalnome okružju
13:15 – 13:30	Pitanja i odgovori (ePIRLS škole)

Čitalačka pismenost

Čitajmo
da ne
ostane-
mo bez
riječi!

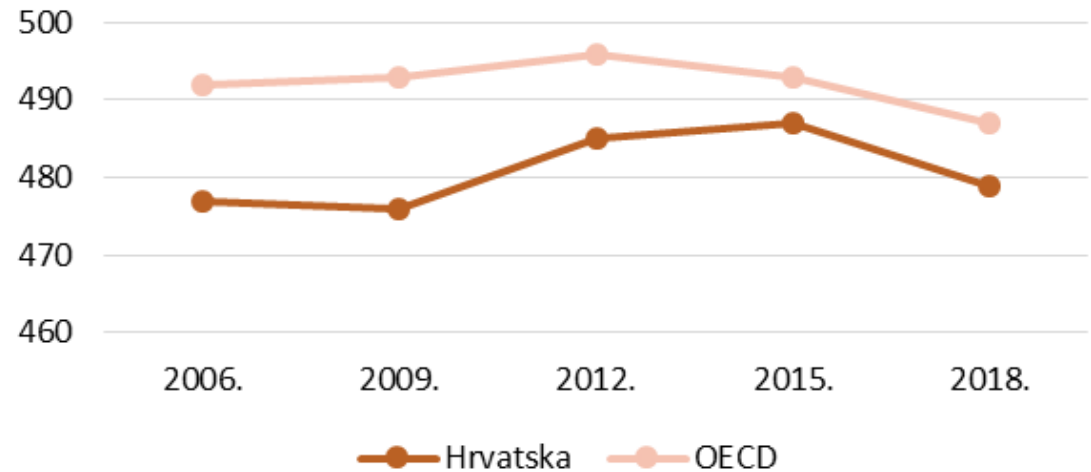

NACIONALNA
STRATEGIJA
POTICANJA
ČITANJA

2017 | 2022

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 30. prosinca 2020. podržala prijedlog Ministarstva kulture i medija da se **2021. godina proglasi Godinom čitanja.**

PISA: Čitalačka pismenost

- ✓ IEA – Međunarodno udruženje za vrednovanje obrazovnih postignuća
International Association for the Evaluation of Educational Achievement
- ✓ nezavisna međunarodna organizacija koju čine nacionalne istraživačke institucije i nacionalne agencije
- ✓ provodi međunarodna istraživanja učeničkih postignuća od 1959. godine
- ✓ bavi se razvojem ispitne tehnologije i definiranjem standarda kvalitete ishoda učenja diljem svijeta

www.iea.nl

<https://www.iea.nl/studies/iea/pirls/2021>

Popis zemalja sudionica u istraživanju **PIRLS 2021**

ZEMLJE SUDIONICE:

Albanija, Australija, Austrija, Azerbajdžan, Bahrein, Belgija, Bosna i Hercegovina, Brazil, Bugarska, Cipar, Čile, Crna Gora, Češka, Čile, Danska, Egipat, Engleska, Finska, Francuska, Gruzija, Hong Kong (PUR NR Kine), **Hrvatska**, Iran, Irska, Italija, Izrael, Jordan, Južna Afrika, Kanada, Katar, Kazahstan, Kineski Taipei, Kosovo, Kuvajt, Latvija, Litva, Mađarska, Makao (PUR NR Kine), Malta, Maroko, Nizozemska, Norveška, Novi Zeland, Njemačka, Oman, Poljska, Portugal, Rusija, Sjedinjene Američke Države, Sjeverna Irska, Sjeverna Makedonija, Saudijska Arabija, Singapur, Slovačka, Slovenija, Srbija, Španjolska, Švedska, Ujedinjeni Arapski Emirati, Uzbekistan

Sudjeluju učenici iz **60** zemalja svijeta!

PIRLS istraživanje

- ✓ PIRLS 2021 **peti** je po redu ciklus istraživanja koji se, počevši od 2001. godine, **provodi svakih pet godina**
- ✓ u Hrvatskoj je ovo **drugi** ciklus istraživanja: prvi PIRLS je proveden 2011. godine (a zatim je preskočen ciklus 2016.)
- ✓ istraživanje PIRLS temelji se na kurikulumu nacionalnih jezika i načinima poučavanja i učenja čitalačke pismenosti u okviru svakoga od njih

Rezultat učenika četvrtih razreda u Republici Hrvatskoj u ciklusu PIRLS 2011 bio je **iznadprosječan** (533 boda) ili 8. mjesto na ljestvici od 45 zemalja.

PIRLS istraživanje u RH

- ✓ istraživanje u Republici Hrvatskoj provodi **Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja** uz odobrenje i potporu **Ministarstva znanosti i obrazovanja**
- ✓ Istraživanje je od nacionalnoga značaja: učenici koji u njemu sudjeluju predstavljaju sve učenike njihove dobi u Hrvatskoj.

Rezultati PIRLS-a, temeljem dobivenih rezultata, omogućuju zemljama sudionicama istraživanja **planiranje promjena i unapređenje** nacionalnoga obrazovnog sustava temeljeno na empirijskim podacima.

PREDNOSTI SUDJELOVANJA:

- ✓ Sudjelovanje u istraživanju PIRLS učenicima je zanimljivo i dobrodošlo iskustvo.
- ✓ Učenici nisu opterećeni jer na raspolaganju imaju dovoljno vremena za odgovaranje na pitanja.
- ✓ Učenici nisu pod stresom jer se sudjelovanje ne ocjenjuje, niti utječe na bilo koje druge školske ocjene.
- ✓ Svima kojima je to potrebno, u mjeri u kojoj je moguće realizirati, omogućuju se prilagođeni uvjeti ispitivanja.

Tijekom provedbe istraživanja PIRLS 2021 u Vašoj školi primjenjuju se sljedeći istraživački instrumenti:

- ✓ Ispit znanja za učenike (na papiru Ili računalu / tabletu)
- ✓ Upitnik za učenike (na papiru Ili računalu / tabletu)
- ✓ *Online* Upitnik za učitelje
- ✓ *Online* Upitnik za ravnatelje
- ✓ **Upitnik o učenju u ranoj dobi za roditelje/skrbnike**

PIRLS istraživanje u RH

UKUPNO:

213 osnovnih škola

371 razredni odjel

- ✓ Tiskani PIRLS – ‘papir i olovka’ način provedbe: **52 škole**
- ✓ ePIRLS – u digitalnome okružju: **161 škola**

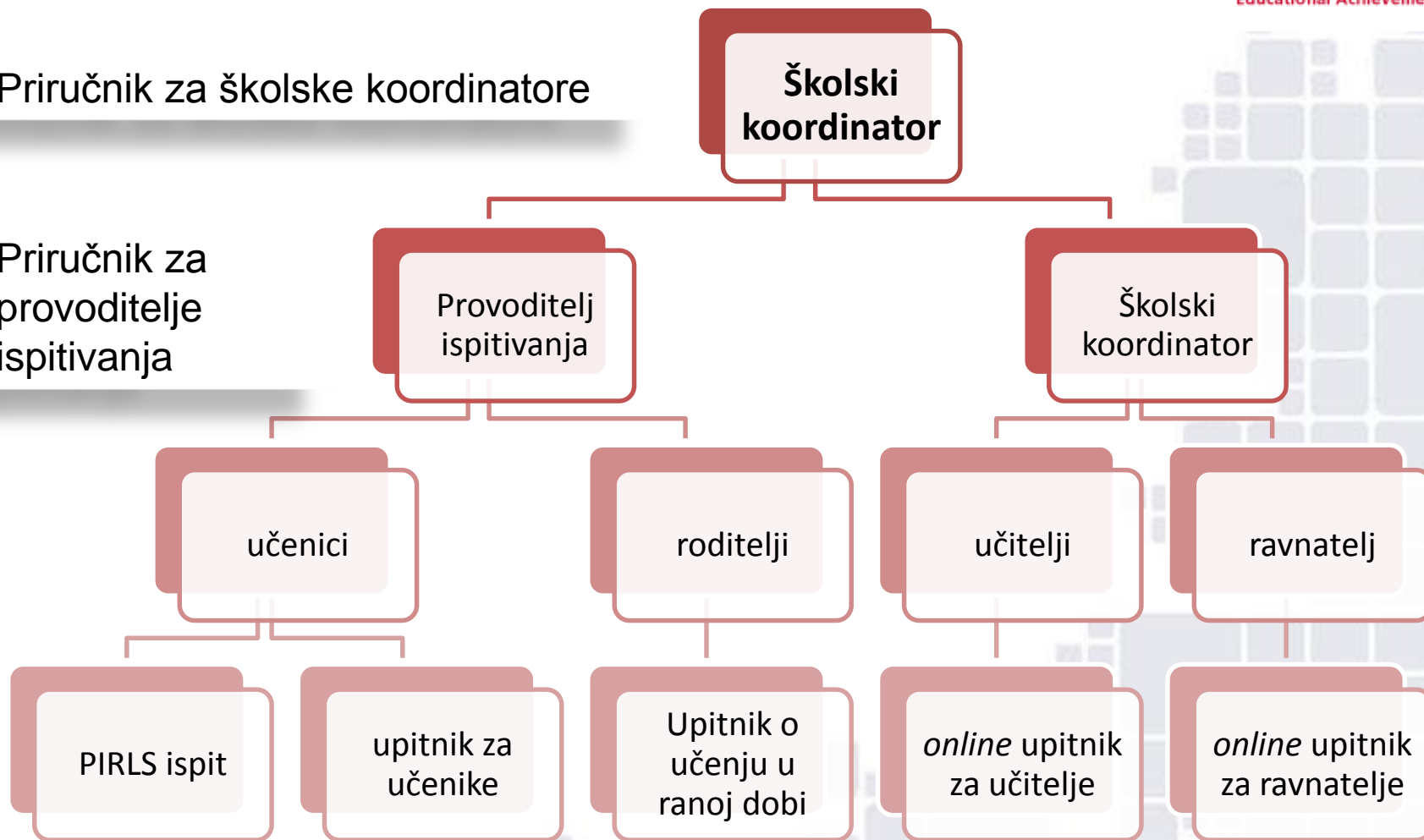

PIRLS istraživanje u RH

✓ Priručnik za školske koordinatore

✓ Priručnik za
provoditelje
ispitivanja

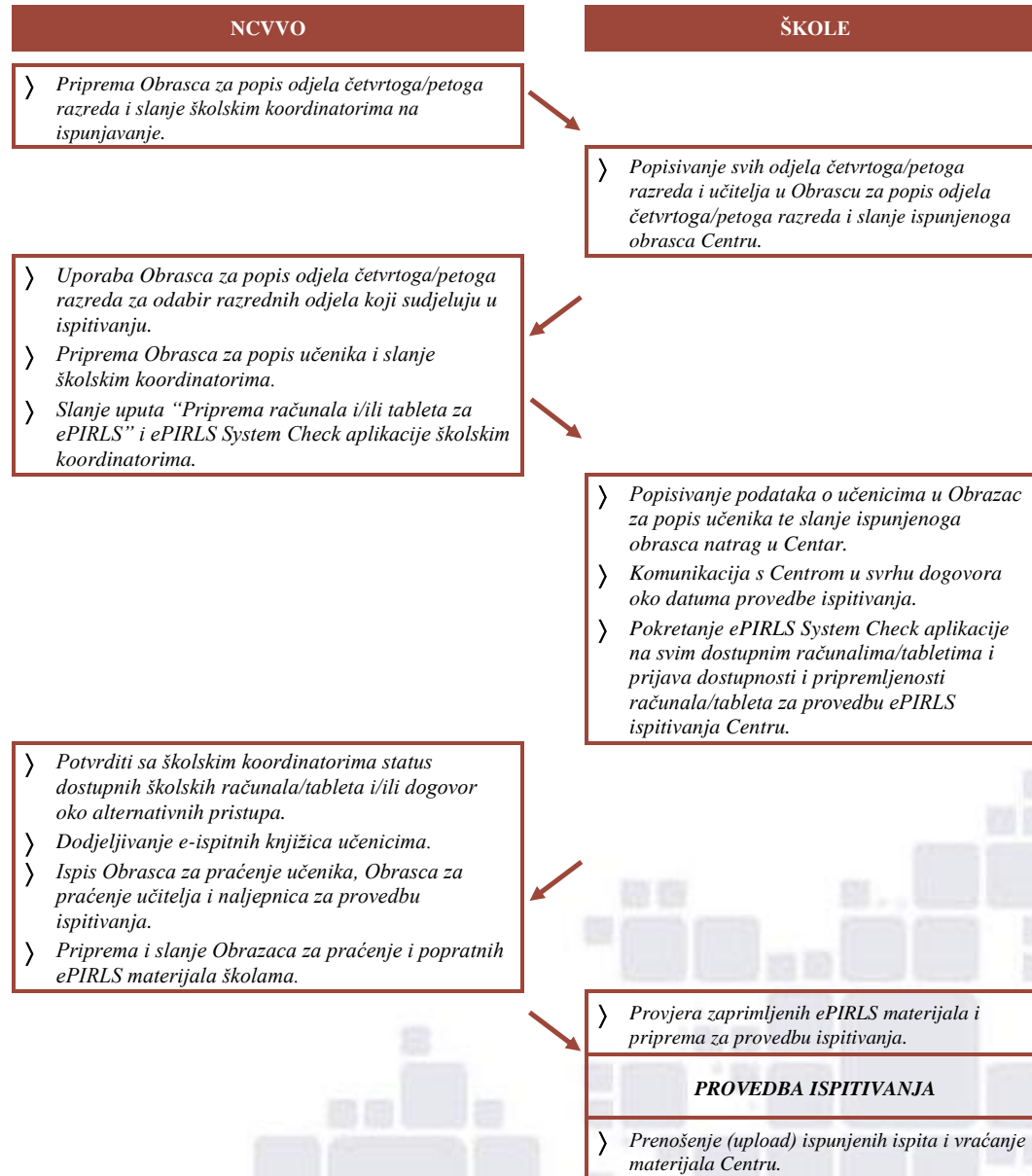

PIRLS istraživanje u RH

Priručnik za školske koordinatore

Str.6.
'papir i olovka'
način provedbe
Str.7. e-verzija
način provedbe

PROVEDBA GLAVNOGA ISTRAŽIVANJA

Jedan dan u razdoblju od:	25.10. - 15.11.2021.
	<i>Datum prema izboru škole!</i>

PIRLS 2021

- ✓ provedba istraživanja PIRLS traje tri školska sata u jednome danu (preporuka je provedba u prvim/početnim satima u danu dok su učenici još odmorni)
- ✓ učenici imaju dovoljno vremena za ispunjavanje ispitnih knjižica i upitnika te im je osiguran dovoljan broj pauza
- ✓ učenici se ne moraju dodatno pripremati za ovo ispitivanje / istraživanje i ono ni na koji način **ne utječe** na njihove druge školske ocjene i aktivnosti
- ✓ otisnute ispitne knjižice i upitnici za učenike te upitnici za roditelje sadrže ime i prezime učenika samo u cilju lakše distribucije materijala, a što se u daljnjoj obradi materijala u potpunosti uklanja i ostaje brojčani kôd

Trenutne aktivnosti:

- ✓ izrađuje se konačan popis školskih koordinatora kako bi se donijela Odluka o Vašem imenovanju pri Centru
- ✓ ispunjavanje *Obrazaca 2* – Popisa učenika u odabranim razrednim odjelima: do **4. listopada**
- ✓ odabir **datuma** provedbe istraživanja: do **15. listopada**
- ✓ prikupljanje Suglasnosti roditelja / skrbnika: do **15. listopada**

- ✓ Potrebno je prikupiti suglasnosti roditelja/skrbnika za sudjelovanje učenika u PIRLS-u, no istovremeno ih i informirati o ispunjavanju Upitnika o ranome učenju

SUGLASNOST RODITELJA / SKRBNIKA

Poštovani roditelji / skrbnici,
škola i razredni odjel Vašega djeteta slučajnim je odabirom određen za sudjelovanje u istraživanju **PIRLS 2021 ...**

✂-----

Upoznat sam s provedbom PIRLS istraživanja i suglasan / suglasna sam da provoditelj PIRLS istraživanja koristi podatke (odgovore na pitanja) koje pruži moje dijete.

Ime djeteta (tiskanim slovima): _____

Potpis roditelja/skrbnika: _____ Datum: _____

PIRLS 2021

ispunjavanje Upitnika za roditelje

- ✓ roditelji / skrbnici će dobiti svoj primjerak **Upitnika o učenju u ranoj dobi** koje će dijete ponijeti kući nakon ispitivanja u školi
- ✓ jedan ili oba roditelja / skrbnika zajedno ispunjavaju ovaj upitnik koje dijete vraća u školu ...

u roku od najviše **3 radna dana**

- ✓ školski koordinatori, provoditelji istraživanja i/ili učitelji prikupljaju upitnike i poštom ih vraćaju u NCVVO zajedno s ostalim istraživačkim materijalom (povrat je plaćen)

PIRLS 2021

ispunjavanje Upitnika za učitelje i ravnatelje

- ✓ *online* način provedbe: poveznicu školskim koordinatorima šalje Centar, zajedno sa zaporkama za pristup
- ✓ školski koordinatori mogu imati uvid u ispunjenost upitnika za svoju školu (tj. je li pristupano upitniku, ali nemaju uvid u sadržaj pitanja/odgovora ispitanika)
- ✓ upitnici za ravnatelje i učitelje su dostupni čitavo vrijeme provedbe ispitivanja, a *online* sustav se 'zatvara' zaključno s 15. studenoga 2021.
- ✓ cilj je postići maksimalan odaziv djelatnika u odgojno-obrazovnome sustavu

PIRLS 2021

- ✓ Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja jamči anonimnost svih sudionika istraživanja
- ✓ identitet škole, ravnatelja, učitelja, roditelja i svakoga učenika (kao i odgovori na sva postavljena pitanja) ostaju trajno tajni
- ✓ rezultati istraživanja PIRLS 2021 neće biti prikazani na razini pojedinoga učenika, učitelja i/ili škole

Sudjelovanje svakoga ispitanika u istraživanju PIRLS 2021 od velikoga je značaja za ovo istraživanje, ali u konačnici i za unapređenje obrazovanja u Hrvatskoj.

PRIMJERI ZADATAKA

Zatim se, gotovo bez pomaka, osjetivši nalet vjetra snažniji od bilo kojeg čovjeka ili ptice, veliki orao nagnuo naprijed i vjetar ga je odnio uvis, sve više i više, sve dok nije nestao s vidika u svjetlosti izlazećega sunca te nikada više nije živio među kokošima.

Koliko ti se svidjela priča *Poleti, Orle, poleti?*

Ispuni samo jedan krušić.

- Veoma mi se svidjela .....
- Donekle mi se svidjela .....
- Nije mi se baš svidjela .....
- Uopće mi se nije svidjela .....

4. Što je seljak učinio s orlićem kada ga je donio kući?

- A Naučio ga je letjeti.
- B Oslobodio ga je.
- C Učio ga je da bude kokoš.
- D Napravio mu je novo gnijezdo.

5. Tijekom prvoga posjeta seljakova prijatelja, orlić se ponašao kao kokoš. Navedi dva primjera koji to pokazuju.

- 1. _____
- _____
- 2. _____
- _____

ePIRLS

PIRLS
2021

IEA TIMSS & PIRLS
BOSTON COLLEGE

Pitanja

Kako bi odgovorio/odgovorila na pitanja, pritisni "Pitanja" na dnu zaslona. Tako se otvara prozor s pitanjima.

Kako bi prešao/prešla na iduće pitanje ili se vratio/vratila na prethodno pitanje, pritisni zelene strelice na dnu prozora s pitanjima.

Pitanja

2. Kamo je otišao dječak nakon što je pronašao knjigu?

2/4

Neki od vas čitat će s mrežnih stranica i odgovarati na pitanja na zaslonima koji izgledaju na sljedeći način.

PIRLS
2021

IEA TIMSS & PIRLS
BOSTON COLLEGE

Program istraživanja Marsa

Pužna stranica Duhak na Mars Mitje Putovanje za izučavanje života Rover koji se zove "Curiosity"

Mitje
Tijekom godina znanstvenici su uputili tri vrste misija na Mars.
Flyby
Prva je misija samo proletjela pored Marsa. U protoku su napravili najveći mogući broj fotografija.

Orbitari
Do 2000. godine zemlje su bile u mogućnosti postati svemirsku letjelicu u orbitu oko Marsa. Time su omogućena dugoročna istraživanja. Danas nekoliko svemirskih letjelica kruti oko Marsa.

Roveri
Tijekom proteklih godina znanstvenici su razmišljali o načinima kako poslati rover na Mars. Rover je vozilo sa šest kotača koje je kontrolirano putem daljinskoga upravljanja. Nalazi se u automobilu. Može se kretati i istraživati površinu Marsa.

Proletajmo
Pogledaj svijet
Završi

PIRLS Razredni projekt

Opiši koje su prednosti orbitera i rovera na flyby misijama.

Učitelj/ica

Orbiter

Rover

SPRISMLJENO

Učitelj/ica
Orbiteri zaručuju da se vide i snimaju na Marsu.

Učitelj/ica
Roveri mogu pristupiti svim područjima na Marsu, a orbiteri samo područje "SPEKTR". U roveru na kraju se više broj podataka u potpunosti prikazuje na kraju misije.

Učitelj/ica
Roveri mogu pristupiti svim područjima na Marsu.

ODGOVAJ

Čitat ćeš tekst na mrežnim stranicama s lijeve strane zaslona i odgovarati na pitanja s desne strane zaslona. "Učitelj" na zaslonu govorit će ti što trebaš raditi i tako te voditi kroz sadržaj mrežnih stranica. Na nekim mrežnim stranicama trebat ćeš se spustiti do kraja zaslona kako bi vidio/vidjela sve informacije.

International Association
for the Evaluation of
Educational Achievement

PIRLS 2011

PRIMJERI ZADATAKA PIRLS 2011

Osnovna međunarodna referentna razina

Polazni tekst: Jednoga je dana seljak krenuo tražiti izgubljeno tele. Čuvari krda prethodne su se večeri vratili bez njega. A te je noći bjesnjela strašna oluja.

**Broj točnih
odgovora 2011.**

Hrvatska:

98 %

**Međunarodni
prosjek: 89 %**

Što je seljak krenuo tražiti na početku priče?

- a) tele
- b) čuvare krda
- c) stjenovite litice
- d) mladog orlića

International Association
for the Evaluation of
Educational Achievement

Srednja međunarodna referentna razina

Zašto je Tomica na početku priče mislio da mu je Jurica neprijatelj?

**Broj točnih
Odgovora 2011.**

Hrvatska:

78 %

**Međunarodni
Prosjek: 70 %**

① Mislio je da mu je Jurica neprijatelj
kako što je poricao Tomičinog maj prijatelja a
njega nije.

International Association
for the Evaluation of
Educational Achievement

Viša međunarodna referentna razina

Koristeći se pročitanim tekstom, objasni zašto je zapravo Tomičin tata ispekao Neprijateljsku pitu.

**Broj točnih
Odgovora 2011.**

Hrvatska: 61 %

**Međunarodni
prosjeak: 50 %**

① Tomičin tata je ispekao da Tomica i Jurica postanu prijatelji i da Tomica izgubi neprijatelja.

ZAPRIMANJE PIRLS MATERIJALA U ŠKOLI

- ✓ Priručnik za školske koordinateure i Priručnik za provoditelje ispitivanja
- ✓ Upitnici za učenike ('papir i olovka') i Upitnici o učenju u ranoj dobi (svi)
- ✓ naljepnice s imenima i zaporkama učenika (e-provedba) / ispitne knjižice ('papir i olovka')
- ✓ upute za *online* prijavu za upitnik za učitelje i ravnatelje (svi)
- ✓ Obrazac za praćenje učenika
- ✓ Obrazac za praćenje učitelja
- ✓ Obrazac za praćenje provedbe ispitivanja
- ✓ Obrazac za praćenje sudjelovanja učenika
- ✓ USB *stick* (e-provedba)
- ✓ Izjava školskoga koordinatora o zaštiti tajnosti podataka (2 primjerka)
- ✓ Lista za provjeru sadržaja paketa za povrat Centru

ČUVANJE PIRLS MATERIJALA U ŠKOLI

- ✓ ispitni materijal PIRLS je **trajno taján**, povjerljiv između IEA, Centra i osnovnih škola
- ✓ **ne smije** doći do njegova razotkrivanja jer bi to značilo nepoštivanje međunarodnih ugovora od strane RH
- ✓ sadržaj popratnih upitnika nije taján, ali je **zabranjeno** njihovo neautorizirano umnažanje i korištenje izvan svrhe provedbe PIRLS istraživanja u RH
- ✓ samo **od strane Centra ovlaštene osobe** imaju pravo uvida u zaprimljeni materijal (školski koordinator)
- ✓ preporučamo školskim koordinatorima da upitnike i otisnute ispitne knjižice drže (u školi) **u zaključanom / zaštićenom prostoru pod stalnim nadzorom !**

POVRAT PIRLS MATERIJALA U CENTAR

- ✓ (ne)korišteni upitnici za učenike
- ✓ (ne)korištene ispitne knjižice – ‘papir i olovka’ provedba
- ✓ (ne)korišteni Upitnici o učenju u ranoj dobi
- ✓ Obrazac za praćenje učenika
- ✓ Obrazac za praćenje učitelja
- ✓ Obrazac za praćenje provedbe ispitivanja
- ✓ Obrazac za praćenje sudjelovanja učenika
- ✓ Izjava školskoga koordinatora o zaštiti tajnosti podataka
(ispunjeni i potpisani primjerak)
- ✓ USB *stick* (e-provedba)

PIRLS 2021

TEHNIČKA PRIPREMA za e-istraživanje:
provedba u digitalnome okružju

- ✓ METODE ELEKTRONIČKE PROVEDBE:
  - ✓ **ONLINE** provedba
  - ✓ **OFFLINE** provedba
- ✓ provjera **kompatibilnosti** uređaja
- ✓ provjera **propusnosti** internetske veze
- ✓ slanje podataka o **rezultatima** provedenih provjera Centru (*online* upitnik)
- ✓ pojedinačne konzultacije sa školama / školskim koordinatorima o provedbi – po potrebi

RAZLIKE U DVIJE METODE e-PROVEDBE

ONLINE

1. *online* provjera kompatibilnosti
2. *online* provjera propusnosti interneta
3. *online* testiranje (web based)

OFFLINE

1. provjera kompatibilnosti računala putem USB-a
2. provjera uspješnoga spremanja podataka na računalo
3. *offline* testiranje
4. *online* prijenos podataka testiranja sa svakoga računala koje se koristilo u provedbi

PIRLS 2021

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Zahvaljujemo na pažnji!

Informacije i kontakti:

- ✓ <https://www.ncvvo.hr/medunarodna-istrazivanja/pirls/>
- ✓ <http://pirls.bc.edu/>
- ✓ <https://www.iea.nl/studies/iea/pirls>

e-adresa: **ePIRLS2021@ncvvo.hr**

Kontakt telefon(i): 385 1 4501 854 / 1 4501 820

Kontakt PIRLS nacionalnoga koordinatora: 1 4501 868

Tehnička podrška: 1 4501 869